

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Paristojen ja akkujen tuottajavastuu

Jaana Mäenpää

Tuottajavastuu edistää kiertotaloutta

TUOTTAJAVASTUU

Valmistajalla, maahantuojalla, etämyyjällä tai pakkaajalla on velvollisuus järjestää tuotteidensa kierrätys ja jätehuolto.

Tuottajalle helpoin tapa hoitaa tuottajavastuu on liittyä tuottajayhteisöön.

Tuottajayhteisö hoitaa yrityksen puolesta sen velvoitteet.

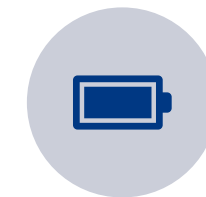
Tuottajavastuun ansiosta raaka-aineet saadaan kiertoon ja kierrättäminen on maksutonta kuluttajalle.

Laitetaan yhdessä materiaalit kiertoon!

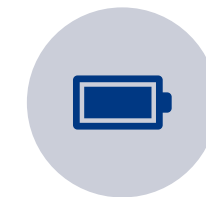
tuottajavastuu.fi

Akkujen ja paristojen tuottajia ovat:

- maahantuojat, valmistajat, etämyyjät ja jakelijat
- ne, jotka jälleenmyyvät omalla nimellään tai tavaramerkillään akkuja ja paristoja,
- ne, jotka myyvät akkuja ja paristoja muiden tuotteiden mukana tai niiden sisällä,
- talouden toimijat, jotka asettavat saataville markkinoille akkuja tai paristoja, jotka ovat tulosta valmistelusta uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen, käyttötarkoituksen muuttamisesta tai uudelleenvalmistuksesta.

Akkujen ja paristojen luokittelu muuttuu

- Tulossa kaksi uutta akku- ja paristoluokkaa
- Eri paristo- ja akkuluokkia koskevat eri velvoitteet ja tavoitteet

Kannettavat paristot ja akut

- 5 kiloa painavat ja sitä kevyemmät paristot ja akut
- Sormiparistot
- Nappiparistot
- Tietokoneiden akut
- Kännyköiden akut
- Sähkötyökalujen akut

Ajoneuvoparistot ja -akut

- Käytetään ajoneuvojen käynnistyksessä, valaistuksessa tai sytytyksessä
- Autojen, työkoneiden ja moottoripyörien käynnistysakut

Teollisuusparistot ja -akut

- Suunniteltu vain teollisuusikäyttöön

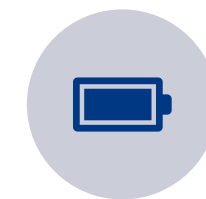
Sähköisten liikkuvälineiden paristot ja akut

- 25 kiloa painava tai sitä kevyempi
- Sähköpyörien paristot ja akut
- Sähköpotkulautojen paristot ja akut
- Vastaavat kahdella pyörällä liikkuvien kulkuvälineiden, joita ei rekisteröidä liikennekäyttöön, paristot ja akut

Ajovoima-akut

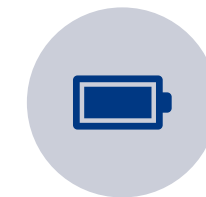
- Sähkö- ja hybridiajoneuvojen ajovoima-akut

Tuottajavastuuta koskevia muutoksia

- Akkuja ja paristoja ei saa asettaa saataville markkinoille kyseisessä EU-maassa ilman että tuottajavastuuvollisuudet ovat siellä hoidettu (artikla 55 kohta 2).
 - Suomessa tuottajien on liityttävä tuottajayhteisöön (jätelaki 62 §)
- Etämyyjien tulee nimetä tuottajavastuusta huolehtiva valtuutettu edustaja niihin EU-maihin, joiden markkinoille asettavat saataville akkuja ja paristoja myymällä niitä suoraan loppukäyttäjille (artikla 56 kohta 3).
- Tuottajien/Tuottajayhteisöjen on annettava vakuus, jolla katetaan jätehuoltotoimiin liittyvät kustannukset jos laajennettua tuottajavastuuta koskevia velvoitteita ei noudateta, mukaan lukien toiminnan pysyvä lopettaminen tai maksukyvyttömyys. (artikla 58 kohta 7)

Paristojen ja akkujen keräys:

- Akkuluokkakohtaiset vaatimukset keräykselle; artiklat 59-61
- Tuottajien/tuottajayhteisöjen on otettava takaisin maksutta kaikki saman akkuluokan jätteakut ja –paristot
 - akun luonteesta, kemiallisesta koostumuksesta, kunnosta, tavaramerkistä tai alkuperästä riippumatta
- Paristot ja akut on kerättävä erikseen ja keräysverkoston on katettava jäsenvaltion koko alue ottaen huomioon väestön koko ja väestötiheys

Asteittain nousevia keräystavoitteita

Kannettavien paristojen ja akkujen keräystavoite nousee portaittain nykyisestä 45 %:sta ensin 63 % (2027) ja sitten 73 % (2030)

LMT-akuille keräystavoite ensin 51% (2028) ja sitten 61% (2031)

Kierrätystehokkuuksien tavoitteet

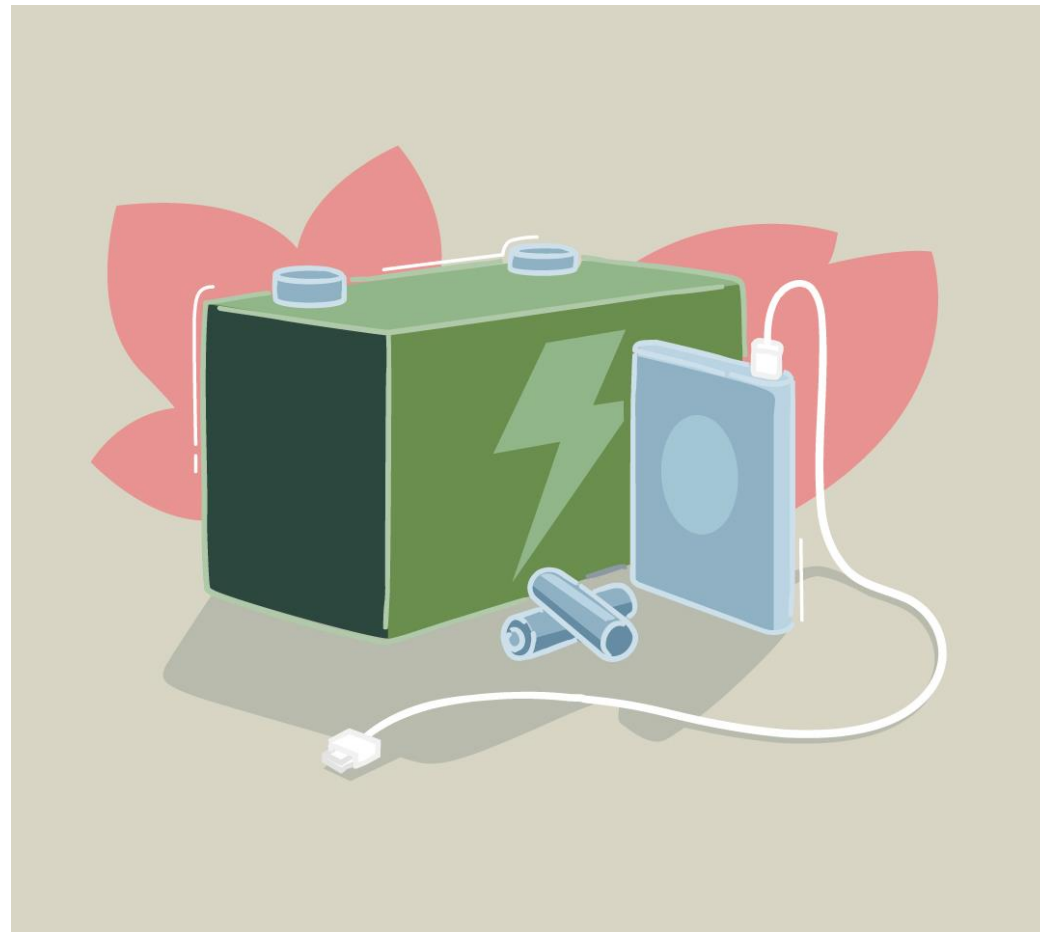

Kierrätystehokkuuden vähimmäistavoitteet
31.12.2025 keskimääräisestä painosta:

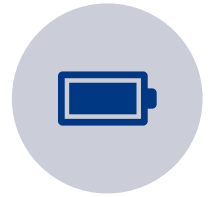
- a) 75 % lyijyparistoissa ja -akuissa;
- b) 65 % litiumpohjaisissa paristoissa ja akuissa;
- c) 80 % nikkeli-kadmium paristoissa ja akuissa;
- d) 50 % muissa paristoissa ja akuissa.

Vähimmäistavoitteet nousevat 31.12.2030:

- a) 80 % lyijyparistojen ja –akkujen keskimääräisestä painosta;
- b) 70 % litiumpohjaisten paristojen ja akkujen keskimääräisestä painosta.

Materiaalien talteenottotavoitteet

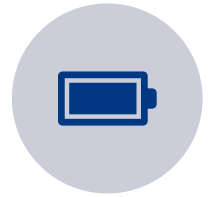
Vähimmäistaso 31.12.2027:

- a) 90 % koboltti;
- b) 90 % kupari;
- c) 90 % lyijy;
- d) 50 % litium;
- e) 90 % nikkeli

Vähimmäistaso 31.12.2031:

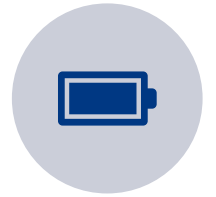
- a) 95 % koboltti;
- b) 95 % kupari;
- c) 95 % lyijy;
- d) 80 % litium;
- e) 95 % nikkeli.

Vähimmäisvaatimukset raportoinnista: kannettavat ja LMT

- Raportoitava akkukemian mukaan eriteltyinä
 - Markkinoille saatettujen kannettavien akkujen ja paristojen määrän lisäksi pitää raportoida erikseen yleiskäyttöisten kannettavien akkujen ja paristojen määrä,
 - Erilliskerättyjen jäteakkujen ja –paristojen määrä, kerättyjen käsiteltäväksi toimitettujen jäteakkujen ja –paristojen määrä,
 - Akkujen ja paristojen määrä, jotka on viety kolmansiin maihin käsittelyä, uudelleenkäyttöön valmistelua tai käyttötarkoituksen muuttamiseen valmistelua varten,
 - Jäteakkujen määrä, jotka on toimitettu uudelleenkäyttöön valmistelua tai käyttötarkoituksen muuttamiseen valmistelua varten,
 - Tuottajan tai tuottajayhteisön saavuttama keräysaste.

Vähimmäisvaatimukset raportoinnista: muut akkuluokat

- Raportoitava akkukemian mukaan eriteltyinä
 - Markkinoille saataville asetettujen teollisuusakkujen määrä.
 - Erilliskerättyjen jäteakkujen määrä, jotka ovat toimitettu käsiteltäväksi.
 - Jäteakkujen määrä, joka on toimitettu valmisteltavaksi uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen.
 - Akkujen ja paristojen määrä, jotka viety kolmansiin maihin käsittelyä, uudelleenkäyttöön valmistelua tai käyttötarkoituksen muuttamiseen valmistelua varten.

Kiitos!

Lisätietoja:
tuottajavastuu.fi
tuottajavastuu@ely-keskus.fi

TUOTTAJAVASTUU

